

ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

นางสาวประไพ วัฒนพงษ์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
007305
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974 - 561 - 141 - 7

I 16337530

PROBLEMS OF MEASUREMENT AND EVALUATION OF PRATHOM ONE STUDENTS IN
CHACHOENSAO PROVINCE

Miss Prapai Watanapongsa

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

โดย นางสาวประไพ วัฒนพงษ์

ภาควิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณี ศิริโชค

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แคมมณี)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณี ศิริโชค)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนนวม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการวัดและประเมินผลการ เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง
 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
 ร่อนลิขิต นางสาวประไพ วัฒนพงษ์
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรินทร์ ศิริโชค
 ภาควิชา ประถมศึกษา
 ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการวัดและประเมินผลการ เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อ เปรียบเทียบปัญหาการวัดและประเมินผลการ เรียนของนักเรียนชั้นประถม
 ปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการ เรียน
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อันประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 รูปแบบคือ แบบเลือกตอบ
 มาตราส่วนประเมินค่า และปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับ
 ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตอนที่ 3 ปัญหา
 เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล
 ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล โดยนำแบบสอบถามนี้ไปถามครู
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิง-
 เทรา ขนาดใหญ่ 50 คน ขนาดกลาง 156 คน ขนาดเล็ก 90 คน รวม 296 คน
 นำข้อมูลที่ได้อมาทำการอยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบ
 ความแตกต่างระหว่างปัญหาในการวัดและประเมินผลการ เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 โดยการทดสอบค่าไคสแควร์

สรุปผลการวิจัย

1. ครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหามากในเรื่องการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้
ในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. ครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาปานกลางในด้านความรู้ความเข้าใจ
ด้านการปฏิบัติ ด้านเครื่องมือในการวัดและประเมินผล และด้านบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการ
การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. ครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาน้อยในเรื่องการตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ
ปากเปล่า การใช้เวลาตามปกติเพื่อวัดผลการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
4. โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีปัญหา
เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน ที่ระดับ
ความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านต่าง ๆ คือ
 - (1) ความเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับบัญชีเรียกชื่อ
 - (2) ความเข้าใจรายละเอียดและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักฐานแสดงผล
การเรียนเพื่อย้ายสถานศึกษา หรือได้รับยกเว้น หรือพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ
 - (3) ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการแจ้งผลการเรียน เป็นระดับคะแนน
ตามระเบียบการประเมินผล
 - (4) การสร้างเครื่องมือจัดอันดับคุณภาพเพื่อใช้ในการวัดและ
ประเมินผล
 - (5) การสร้างระเบียบสะสมเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผล
 - (6) การสร้างข้อสอบแบบความเรียง
 - (7) ความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ ในการสร้างเครื่องมือและ
ดำเนินการวัดและประเมินผล
 - (8) ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการประเมินผลการเรียน
เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

- (9) ความเข้าใจรายละเอียดและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบสะสม
- (10) การไม่มีเวลาในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน
- (11) ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อนำมาปรับปรุง

ให้เป็นข้อสอบที่ดี

ซ้ำเกินไป

- (12) การส่งเอกสารประเมินผลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงครูผู้สอน

คุนยวิทยทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : Problems of Measurement and Evaluation of Prathom
One Students in Chachoengsao Province
Name : Miss Prapai Watanapongsa
Thesis Advisor : Assistant Professor Vannee Sirichote
Department : Elementary Education
Academic Year : 1981

ABSTRACT

Purpose :

1. To study the problems in measuring and evaluating Prathom I students' learnings in Chachoengsao Province.
2. To compare the problems in measuring and evaluating Prathom I students' learnings in large, medium and small - sized schools.

Procedures :

The instrument used was a set of questionnaire concerning the measurement and evaluation of Prathom I students' learnings consisted of 3 types; multiple choice, rating scale and open - ended statements. Part I of the questionnaire asked for general background of the respondents. Part II asked for information about measurement and evaluation implementation, Part III asked

for information about problems of measurement and evaluation of students' learnings. Part IV asked for respondents' opinions about measurement and evaluation of students' learnings. Part V asked for respondents' suggestions for the measurement and evaluation of students' learnings.

The questionnaires were distributed to 50 teachers in large-sized schools, 156 teachers in medium-sized schools and 90 teachers in small-sized schools. All of these teachers were Prathom I teachers in the schools of Chachoengsao province.

The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and Chi-square.

Finding :

1. Prathom I teachers had problems in constructing teacher-made tests for measuring and evaluating students' learnings at the "high" level.
2. Prathom I teachers had problems in understanding measurement and evaluation techniques, in using the instruments in getting services concerning measurement and evaluation of Prathom I students' learning at the "medium" level.
3. Prathom I teachers had problems in questioning for oral answers, in evaluating for work-oriented education curriculum at the "low" level.

4. The problems found from the analysis of data which showed significant difference at the level of .05 among 3 groups of schools were :-

(1) The problems in understanding and using the attendance list.

(2) The problems in understanding the procedures in changing students to the other schools.

(3) The problems in informing the results of students' learnings according to the rules and regulations of the Ministry of Education.

(4) The problems in constructing rating scale for measuring and evaluating.

(5) The problems in constructing cumulative records for measuring and evaluating.

(6) The problems in constructing essay test.

(7) The problems concerning helps received from supervisors.

(8) The problems in using the data from measurement and evaluation for teaching-learning improvement.

(9) The problems in understanding and using cumulative records.

(10) The problems in teachers' lack of time of measurement and evaluation of students' learning.

(11) The problems analysing tests for teaching-learning improvement.

(12) The problems occurred from the fact that teaching-learning materials provided did not reach the teachers on times.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จโดยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์วรวรรณี ศิริโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้ข้อคิด คำปรึกษาแนะนำตรวจแก้ไขขอบทประอง ตลอดจนแก้ไขข้อผิดพลาดและอุปสรรคต่าง ๆ ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับหัวข้อวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนนวม ได้กรุณาให้คำแนะนำในเรื่องสถิติ รองศาสตราจารย์ ดร.พิศนา แซมมณี และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสุดา บุญยไวโรจน์ได้กรุณาเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจาก ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ดร.กมล ภูประเสริฐ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมจิต จิวปรีชา ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการสร้าง และปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อาจารย์นภาพร อมรเดิศจินไทย และอาจารย์แนนนอย โอสถประสิทธิ์ ได้กรุณาช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ เพราพรข โภมมาลัย ได้กรุณาตรวจแก้ไขบทความภาษาอังกฤษ รวมทั้งอาจารย์วันดี วุฒิโภก และอีกหลายท่านซึ่งผู้วิจัยมิได้กล่าวนามไว้ในที่นี้ ได้กรุณาให้การสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและน้ำใจจากทุกท่านอย่างที่สุด จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยความจริงใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประไพ วัฒนพงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ท
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ชอตกลง เบื้องต้น	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	9
คำจำกัดความ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวัดและประเมินผลการศึกษา	11
การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียน	32

3. วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
ตัวอย่างประชากร	46

การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
สถิติที่ใช้ในการคำนวณ	48
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	50
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ .	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	120
การอภิปรายผล	134
ขอเสนอแนะ	142
บรรณานุกรม	146
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	153
ภาคผนวก ข. รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร	186
ภาคผนวก ค. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษาป็นต้นไป พุทธศักราช 2521 พ.ศ. 2524	203
ประวัติผู้เขียน	214

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ กลุ่มอาชีพ ประสบการณ์ ในการสอนระดับประถมศึกษา 50
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนปีที่เคยสอนชั้นประถมศึกษาที่ 1 จำนวนนักเรียนที่สอน และจำนวนห้องเรียนที่สอน 52
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษา และการทำงานคานการวัดและประเมินผลการศึกษา 54
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้สอนกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ และที่สอน ทุกกลุ่มประสบการณ์ 55
5	การนำความรู้เกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผล ไปใช้ 56
6	วิธีการประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 1 58
7	การตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นก่อนสอน 59
8	การประเมินความรู้ความสามารถในระหว่างเรียนของนักเรียนตามที่กำหนด ไว้ในสมุดประจำชั้น (ป.02/1) 60
9	การประเมินผลปลายภาคเรียนและอื่น ๆ 61
10	วิธีการวัดและประเมินผลที่ครูชั้นประถมศึกษาที่ 1 ใช้ 62
11	สิ่งที่ครูใช้เป็นหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาที่ 1 63
12	การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 1 คานต่าง ๆ 64
13	ผู้ทำหน้าที่สร้างข้อสอบเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 1 65

14 วิธีการประเมินผลเพื่อตัดสินให้นักเรียนเลื่อนไปเรียนชั้นสูงขึ้น และการ
ย้ายที่เรียนของนักเรียน ที่ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 66

15 ความเข้าใจระ เปรียบการประเมินผลและวิธีปฏิบัติในการประเมินผล
การเรียนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 68

16 ความเข้าใจรายละเอียดและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเอกสารการประเมินผล
ต่าง ๆ 69

17 ความเข้าใจในการแบ่งจุดประสงค์ แต่ละข้อ 70

18 ปัญหาในด้านความรู้ความเข้าใจในการ เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
การสร้าง เครื่องมือ และวิธีการแจ้งผลการเรียน 71

19 ปัญหาในการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะ
เบื้องต้นก่อนสอน 72

20 ปัญหาด้านการประเมินผลการ เรียนระหว่างสอน..... 73

21 ปัญหาการประเมินผลปลายภาคเรียน..... 74

22 ปัญหาการประเมินผลการผ่านจุดประสงค์ในสมุดประจำชั้น..... 75

23 ปัญหาการวัดและประเมินผลการ เรียน..... 76

24 ปัญหาการ เลือกเครื่องมือสำหรับใช้วัดพฤติกรรมการเรียนรู..... 77

25 ปัญหาการใช้เวลาเรียนตามปกติเพื่อวัดผลการ เรียน..... 78

26 ปัญหาในการวัดและประเมินผลการ เรียน..... 79

27 ปัญหาในการสร้าง เครื่องมือ..... 80

28 ปัญหาการ สร้าง เครื่องมือแบบต่าง ๆ..... 81

29 ปัญหาการ สร้าง เครื่องมือในการวัดและประเมินผล..... 82

30 ปัญหาการ สร้างและวิเคราะห์ข้อสอบการสร้างและเลือกใช้ เครื่องมือ..... 83

31 ปัญหาความ รวบรวมมือและบริการต่าง ๆ..... 84

32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารและการให้ การอบรมเกี่ยวกับการวัดและการ
ประเมินผลการ เรียน..... 87

33	ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล.....	88
34	ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการวัดผลการเรียน.....	89
35	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่ประเมินผล.....	90
36	ความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบการประเมินผล.....	92
37	ค่าความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก.....	94
38	ค่าความแตกต่างระหว่างปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก.....	100
39	ค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก.....	108
40	ข้อเสนอแนะของครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	112